

..... Σ Η Μ Α

Ο. 2 " Ποντιακοὶ Ἀντίλαλοι ". - Λαογραφικὴ ἑκπομπὴ τῆς Εὐξεινῆς Λέσχης, ποῦ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης. Μουσικὴ ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη. Στὴ λύρα ὁ Γῶγος Μετρίδης.

..... τὸ σῆμα σβῆνει

Πάρα πολλά τὰ τραγοῦδα τῆς ξενητείας. Ἀλλὰ ἀναφέρονται στοὺς καὶμοὺς καὶ στὶς πῆρες τοῦ ξενητεμένου κι' ἄλλα, πάλι κατὰ τὴν ὥρα τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τὰ ἀγαπημένα του πρόσωπα. Ἀκούστε ἓνα τέτοιο τραγοῦδι, ποῦ λέγεται κατὰ τὸ ἑξοπροβόδισμα τοῦ ξενητεμένου.

..... Λ Υ Ρ Α

Ξένε μ' κι' ἂν πᾶς σὴν ξενητεϊάν, μὴ σπέν' ε, λήγορα ἔλα.
Σὴν ξενητεϊάν θολὰ νερά, φαρμακερά πεγάδια,
ποῦ νόφκεται, μαραίνεται, ποῦ πλύν' ἀπ' ἀποθάνει,
ποῦ πλύν' τὰ χεροπόδαρά τ', τὴν στράταν σασιρεῦει.

Σᾶς δίνουμε τὴ δυνατὴ μετάφραση:

..... ἡ Λ Υ Ρ Α σταματᾷ

Ξένε μ' κι' ἂν πᾶς στὴν ξενητεϊά, γρήγορα νὰ γυρίσης.

Στὴν ξενητεϊά θολὰ νερά, βρύσες φαρμακωμένες,
ποῦ πλένεται, μαραίνεται, καὶ ὅποιος πιῇ, πεθαίνει.

Κι' ἂν πλύνῃ μ' αὐτὰ τὰ νερά τὰ χεροπόδαρά του,
χάνει τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ, πίσω πιά δὲν γυρίζει.

" Χριστέ μ' νὰ μὴ ξημέρωνεν, πουλὲν νὰ μὴ κελήδονες
ὁ ξένο μ' ξενητέας ἔν, μερὼν' θὰ ξενητεύει ".

Χριστέ μου ἄς μὴ ξημέρωνες, πουλὲ μου μὴ κεληδηήσης,
γιατὶ θὰ φέρῃς τὴν αὐγὴ κι' ὁ ξένος μου θὰ φύγῃ.

..... Λ Υ Ρ Α

Σᾶς δίνουμε τὴ μετάφραση καὶ τοῦ ὑπόλοιπου τραγουδιοῦ, τοῦ ὁποῦ τοῦ κείμενο στὴν ποντιακὴ θὰ τὸ ἀκούσετε μὲ λύρα καὶ τραγοῦδι, μετὰ τὴν ἀκόλουθη ἀπαγγελία.

Ἀνάθεμα τοῦς παραγκοῦς, ποῦ φτιάχνουν τὰ καράβια
ξενητεύουν οἱ νιόπαντροι καὶ κλαῖνε οἱ νυφοῦλες.
Μάρτη κινεῖν τὰ κάτεργα, Ἀπρίλη τὰ καράβια.

Καί τόν Μάη τόν έρημο κινούν τά παλληκάρια.

Κινά τῆς μάνας μου ὁ γαμπρός, τῆς πεθεράς μου ὁ γυιόνας.

- Ξένε μου πῶς στήν ξενητεία, πόσα χρόνια θά μείνης;

- Δυό ἄν θάμεινω, πᾶει καλά, τό ἔνα εἶναι λίγο

πουλί μου ἀπ'τό χατήρι σου, ἑνάμιου θά μείνω.

..... Λ Υ Ρ Α - Τ Ρ Α Γ Ο Ξ Δ Ι

Μετά'τό πονετικόν τραγοῦδι τῆς ξενητείας, θά σᾶς μεταδώσουμε τό ἑμορφό εἰδυλλιακόν τραγοῦδι: " Ἑτερον κι'ή Λυγερή ".

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Συνεχίζουμε μέ δίστιχα τῆς ἀγάπης.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Καί γιά τέλος τό τραγοῦδι: " Πάντα λές-πάντα γελάς " .

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μαζί σας καί πάλι τήν ἐρχόμενῃ Δευτέρα, αὐτή τήν ὥρα.

Εἴ α ν καί χαράν ὥς τότε .

..... Σ Η Μ Α

*Ακοῦσατε τή λαογραφική ἐκπομπή τῆς Εὐξείνου Λέσχης:

" Ποντιακοί Ἀντίλαλοι " .

..... τό σῆμα σβήνει